

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ КОНВЕНЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА БРОЈ 167 О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ

(„Службени гласник РС”, број 42/09)

Члан 1.

Потврђује се Конвенција Међународне организације рада број 167 о безбедности и здрављу у грађевинарству, усвојена 20. јуна 1988. године у Женеви, у оригиналу на енглеском и француском језику.

Члан 2.

Текст Конвенције о безбедности и здрављу у грађевинарству у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

C167 Safety and Health in Construction Convention

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Seventy-fifth Session on 1 June 1988, and

Noting the relevant international labour Conventions and Recommendations and, in particular, the Safety Provisions (Building) Convention and Recommendation, 1937, the Co-operation in Accident Prevention (Building) Recommendation, 1937, the Radiation Protection Convention and Recommendation, 1960, the Guarding of Machinery Convention and Recommendation, 1963, the Maximum Weight Convention and Recommendation, 1967, the Occupational Cancer Convention and Recommendation, 1974, the Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Convention and Recommendation, 1977, the Occupational Safety and Health Convention and Recommendation, 1981, the Occupational Health Services Convention and Recommendation, 1985, the Asbestos Convention and Recommendation, 1986, and the list of occupational diseases as revised in 1980 appended to the Employment Injury Benefits Convention, 1964, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to safety and health in construction, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention revising the Safety Provisions (Building) Convention, 1937,

adopts this twentieth day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-eight the following Convention, which may be cited as the Safety and Health in Construction Convention, 1988:

I. SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1

1. This Convention applies to all construction activities, namely building, civil engineering, and erection and dismantling work, including any process, operation or transport on a construction site, from the preparation of the site to the completion of the project.

2. A Member ratifying this Convention may, after consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned, where they exist, exclude from the application of the Convention, or certain provisions thereof, particular branches of economic activity or particular undertakings in respect of which special problems of a substantial nature arise, on condition that a safe and healthy working environment is maintained.

3. This Convention also applies to such self-employed persons as may be specified by national laws or regulations.

Article 2

For the purpose of this Convention:

(a) The term construction covers:

(i) building, including excavation and the construction, structural alteration, renovation, repair, maintenance (including cleaning and painting) and demolition of all types of buildings or structures;

(ii) civil engineering, including excavation and the construction, structural alteration, repair, maintenance and demolition of, for example, airports, docks, harbours, inland waterways, dams, river and avalanche and sea defence works, roads and highways, railways, bridges, tunnels, viaducts and works related to the provision of services such as communications, drainage, sewerage, water and energy supplies;

(iii) the erection and dismantling of prefabricated buildings and structures, as well as the manufacturing of prefabricated elements on the construction site;

(b) the term construction site means any

site at which any of the processes or operations described in subparagraph (a) above are carried on;

(c) the term workplace means all places where workers need to be or to go by reason of their work and which are under the control of an employer as defined in subparagraph (e) below;

(d) the term worker means any person engaged in construction;

(e) the term employer means:

(i) any physical or legal person who employs one or more workers on a construction site; and

(ii) as the context requires, the principal contractor, the contractor or the subcontractor;

(f) the term competent person means a person possessing adequate qualifications, such as suitable training and sufficient knowledge, experience and skill for the safe performance of the specific work. The competent authorities may define appropriate criteria for the designation of such persons and may determine the duties to be assigned to them;

(g) the term scaffold means any temporary structure, fixed, suspended or mobile, and its supporting components which is used for supporting workers and materials or to gain access to any such structure, and which is not a "lifting appliance" as defined in subparagraph (h) below;

(h) the term lifting appliance means any stationary or mobile appliance used for raising or lowering persons or loads;

(i) the term lifting gear means any gear or tackle by means of which a load can be attached to a lifting appliance but which does not form an integral part of the appliance or load.

II. GENERAL PROVISIONS

Article 3

The most representative organisations of employers and workers concerned shall be consulted on the measures to be taken to give effect to the provisions of this Convention.

Article 4

Each Member which ratifies this Convention undertakes that it will, on the basis of an assessment of the safety and health hazards involved, adopt and maintain in force laws or regulations which ensure the application of the provisions of the Convention.

Article 5

1. The laws and regulations adopted in pursuance of Article 4 above may provide for their practical application through technical standards or codes of practice, or by other appropriate methods consistent with national conditions and practice.

2. In giving effect to Article 4 above and to paragraph 1 of this Article, each Member shall have due regard to the relevant standards adopted by recognised international organisations in the field of standardisation.

Article 6

Measures shall be taken to ensure that there is co-operation between employers and workers, in accordance with arrangements to be defined by national laws or regulations, in order to promote safety and health at construction sites.

Article 7

National laws or regulations shall require that employers and self-employed persons have a duty to comply with the prescribed safety and health measures at the workplace.

Article 8

1. Whenever two or more employers undertake activities simultaneously at one construction site-

(a) the principal contractor, or other person or body with actual control over or primary responsibility for overall construction site activities, shall be responsible for co-ordinating the prescribed safety and health measures and, in so far as is compatible with national laws and regulations, for ensuring compliance with such measures;

(b) in so far as is compatible with national laws and regulations, where the principal contractor, or other person or body with actual control over or primary responsibility for overall construction site activities, is not present at the site, he shall nominate a competent person or body at the site with the authority and means necessary to ensure on his behalf co-ordination and compliance with the measures, as foreseen in subparagraph (a) above;

(c) each employer shall remain responsible for the application of the prescribed measures in respect of the workers placed under his authority.

2. Whenever employers or self-employed persons undertake activities simultaneously at one construction site they shall have the duty to co-operate in the application of the prescribed safety and health measures, as may be specified by national laws or regulations.

Article 9

Those concerned with the design and planning of a construction project shall take into account the safety and health of the construction workers in accordance with national laws, regulations and practice.

Article 10

National laws or regulations shall provide that workers shall have the right and the duty at any workplace to participate in ensuring safe working conditions to the extent of their control over the equipment and methods of work and to express views on the working procedures adopted as they may affect safety and health.

Article 11

National laws or regulations shall provide that workers shall have the duty to-

(a) co-operate as closely as possible with their employer in the application of the prescribed safety and health measures;

(b) take reasonable care for their own safety and health and that of other persons who may be affected by their acts or omissions at work;

(c) use facilities placed at their disposal and not misuse anything provided for their own protection or the protection of others;

(d) report forthwith to their immediate supervisor, and to the workers' safety representative where one exists, any situation which they believe could present a risk, and which they cannot properly deal with themselves;

(e) comply with the prescribed safety and health measures.

Article 12

1. National laws or regulations shall provide that a worker shall have the right to remove himself from danger when he has good reason to believe that there is an imminent and serious danger to his safety or health, and the duty so to inform his supervisor immediately.

2. Where there is an imminent danger to the safety of workers the employer shall take immediate steps to stop the operation and evacuate workers as appropriate.

III. PREVENTIVE AND PROTECTIVE MEASURES

Article 13

SAFETY OF WORKPLACES

1. All appropriate precautions shall be taken to ensure that all workplaces are safe and without risk of injury to the safety and health of workers.

2. Safe means of access to and egress from all workplaces shall be provided and maintained, and indicated where appropriate.

3. All appropriate precautions shall be taken to protect persons present at or in the vicinity of a construction site from all risks which may arise from such site.

Article 14

SCAFFOLDS AND LADDERS

1. Where work cannot safely be done on or from the ground or from part of a building or other permanent structure, a safe and suitable scaffold shall be provided and maintained, or other equally safe and suitable provision shall be made.

2. In the absence of alternative safe means of access to elevated working places, suitable and sound ladders shall be provided. They shall be properly secured against inadvertent movement.

3. All scaffolds and ladders shall be constructed and used in accordance with national laws and regulations.

4. Scaffolds shall be inspected by a competent person in such cases and at such times as shall be prescribed by national laws or regulations.

Article 15

LIFTING APPLIANCES AND GEAR

1. Every lifting appliance and item of lifting gear, including their constituent elements, attachments, anchorages and supports, shall-

(a) be of good design and construction, sound material and adequate strength for the purpose for which they are used;

(b) be properly installed and used;

(c) be maintained in good working order;

(d) be examined and tested by a competent person at such times and in such cases as shall be prescribed by national laws or regulations; the results of these examinations and tests shall be recorded;

(e) be operated by workers who have received appropriate training in accordance with national laws and regulations.

2. No person shall be raised, lowered or carried by a lifting appliance unless it is constructed, installed and used for that purpose in accordance with national laws and regulations, except in an emergency situation in which serious personal injury or fatality may occur, and for which the lifting appliance can be safely used.

Article 16

TRANSPORT, EARTH-MOVING AND MATERIALS-HANDLING EQUIPMENT

1. All vehicles and earth-moving or materials-handling equipment shall-

(a) be of good design and construction taking into account as far as possible ergonomic principles;

(b) be maintained in good working order;

(c) be properly used;

(d) be operated by workers who have received appropriate training in accordance with national laws and regulations.

2. On all construction sites on which vehicles, earth-moving or materials-handling equipment are used-

(a) safe and suitable access ways shall be provided for them; and

(b) traffic shall be so organised and controlled as to secure their safe operation.

Article 17

PLANT, MACHINERY, EQUIPMENT AND HAND TOOLS

1. Plant, machinery and equipment, including hand tools, both manual and power driven, shall-

(a) be of good design and construction, taking into account as far as possible ergonomic principles;

(b) be maintained in good working order;

(c) be used only for work for which they have been designed unless a use outside the initial design purposes has been assessed by a competent person who has concluded that such use is safe;

(d) be operated by workers who have received appropriate training.

2. Adequate instructions for safe use shall be provided where appropriate by the manufacturer or the employer, in a form understood by the users.

3. Pressure plant and equipment shall be examined and tested by a competent person in cases and at times prescribed by national laws or regulations.

Article 18

WORK AT HEIGHTS INCLUDING ROOFWORK

1. Where necessary to guard against danger, or where the height of a structure or its slope exceeds that prescribed by national laws or regulations, preventive measures shall be taken against the fall of workers and tools or other objects or materials.

2. Where workers are required to work on or near roofs or other places covered with fragile material, through which they are liable to fall, preventive measures shall be taken against their inadvertently stepping on or falling through the fragile material.

Article 19

EXCAVATIONS, SHAFTS, EARTHWORKS, UNDERGROUND WORKS AND TUNNELS

Adequate precautions shall be taken in any excavation, shaft, earthworks, underground works or tunnel-

(a) by suitable shoring or otherwise to guard against danger to workers from a fall or dislodgement of earth, rock or other material;

(b) to guard against dangers arising from the fall of persons, materials or objects or the inrush of water into the excavation, shaft, earthworks, underground works or tunnel;

(c) to secure adequate ventilation at every workplace so as to maintain an atmosphere fit for respiration and to limit any fumes, gases, vapours, dust or other

impurities to levels which are not dangerous or injurious to health and are within limits laid down by national laws or regulations;

(d) to enable the workers to reach safety in the event of fire, or an inrush of water or material;

(e) to avoid risk to workers arising from possible underground dangers such as the circulation of fluids or the presence of pockets of gas, by undertaking appropriate investigations to locate them.

Article 20

COFFERDAMS AND CAISSONS

1. Every cofferdam and caisson shall be-

(a) of good construction and suitable and sound material and of adequate strength;

(b) provided with adequate means for workers to reach safety in the event of an inrush of water or material.

2. The construction, positioning, modification or dismantling of a cofferdam or caisson shall take place only under the immediate supervision of a competent person.

3. Every cofferdam and caisson shall be inspected by a competent person at prescribed intervals.

Article 21

WORK IN COMPRESSED AIR

1. Work in compressed air shall be carried out only in accordance with measures prescribed by national laws or regulations.

2. Work in compressed air shall be carried out only by workers whose physical aptitude for such work has been established by a medical examination and when a competent person is present to supervise the conduct of the operations.

Article 22

STRUCTURAL FRAMES AND FORMWORK

1. The erection of structural frames and components, formwork, falsework and shoring shall be carried out only under the supervision of a competent person.

2. Adequate precautions shall be taken to guard against danger to workers arising from any temporary state of weakness or instability of a structure.

3. Formwork, falsework and shoring shall be so designed, constructed and maintained that it will safely support all loads that may be imposed on it.

Article 23

WORK OVER WATER

Where work is done over or in close proximity to water there shall be adequate provision for-

- (a) preventing workers from falling into water;
- (b) the rescue of workers in danger of drowning;
- (c) safe and sufficient transport.

Article 24

DEMOLITION

When the demolition of any building or structure might present danger to workers or to the public-

- (a) appropriate precautions, methods and procedures shall be adopted, including those for the disposal of waste or residues, in accordance with national laws or regulations;
- (b) the work shall be planned and undertaken only under the supervision of a competent person.

Article 25

LIGHTING

Adequate and suitable lighting, including portable lighting where appropriate, shall be provided at every workplace and any other place on the construction site where a worker may have to pass.

Article 26

ELECTRICITY

1. All electrical equipment and installations shall be constructed, installed and maintained by a competent person, and so used as to guard against danger.
2. Before construction is commenced and during the progress thereof adequate steps shall be taken to ascertain the presence of and to guard against danger to workers from any live electrical cable or apparatus which is under, over or on the site.
3. The laying and maintenance of electrical cables and apparatus on construction sites shall be governed by the technical rules and standards applied at the national level.

Article 27

EXPLOSIVES

Explosives shall not be stored, transported, handled or used except-

- (a) under conditions prescribed by national laws or regulations; and
- (b) by a competent person, who shall take such steps as are necessary to ensure that workers and other persons are not exposed to risk of injury.

Article 28

HEALTH HAZARDS

1. Where a worker is liable to be exposed to any chemical, physical or biological hazard to such an extent as is liable to be dangerous to health, appropriate preventive measures shall be taken against such exposure.

2. The preventive measures referred to in paragraph 1 above shall comprise-

- (a) the replacement of hazardous substances by harmless or less hazardous substances wherever possible; or
- (b) technical measures applied to the plant, machinery, equipment or process; or
- (c) where it is not possible to comply with subparagraphs (a) or (b) above, other effective measures, including the use of personal protective equipment and protective clothing.

3. Where workers are required to enter any area in which a toxic or harmful substance may be present, or in which there may be an oxygen deficiency, or a flammable atmosphere, adequate measures shall be taken to guard against danger.

4. Waste shall not be destroyed or otherwise disposed of on a construction site in a manner which is liable to be injurious to health.

Article 29

FIRE PRECAUTIONS

1. The employer shall take all appropriate measures to-

- (a) avoid the risk of fire;
- (b) combat quickly and efficiently any outbreak of fire;
- (c) bring about a quick and safe evacuation of persons.

2. Sufficient and suitable storage shall be provided for flammable liquids, solids and gases.

Article 30

PERSONAL PROTECTIVE EQUIPMENT AND PROTECTIVE CLOTHING

1. Where adequate protection against risk of accident or injury to health, including exposure to adverse conditions, cannot be ensured by other means, suitable personal protective equipment and protective clothing, having regard to the type of work and risks, shall be provided and maintained by the employer, without cost to the workers, as may be prescribed by national laws or regulations.
2. The employer shall provide the workers with the appropriate means to enable them to use the individual protective equipment, and shall ensure its proper use.
3. Protective equipment and protective clothing shall comply with standards set by the competent authority taking into account as far as possible ergonomic principles.
4. Workers shall be required to make proper use of and to take good care of the personal protective equipment and protective clothing provided for their use.

Article 31

FIRST AID

The employer shall be responsible for ensuring that first aid, including trained personnel, is available at all times. Arrangements shall be made for ensuring the removal for medical attention of workers who have suffered an accident or sudden illness.

Article 32

WELFARE

1. At or within reasonable access of every construction site an adequate supply of wholesome drinking water shall be provided.
2. At or within reasonable access of every construction site, the following facilities shall, depending on the number of workers and the duration of the work, be provided and maintained-
 - (a) sanitary and washing facilities;
 - (b) facilities for changing and for the storage and drying of clothing;
 - (c) accommodation for taking meals and for taking shelter during interruption of work due to adverse weather conditions.
3. Men and women workers should be provided with separate sanitary and washing facilities.

Article 33

INFORMATION AND TRAINING

Workers shall be adequately and suitably-

(a) informed of potential safety and health hazards to which they may be exposed at their workplace;

(b) instructed and trained in the measures available for the prevention and control of, and protection against, those hazards.

Article 34

REPORTING OF ACCIDENTS AND DISEASES

National laws or regulations shall provide for the reporting to the competent authority within a prescribed time of occupational accidents and diseases.

IV. IMPLEMENTATION

Article 35

Each Member shall-

(a) take all necessary measures, including the provision of appropriate penalties and corrective measures, to ensure the effective enforcement of the provisions of the Convention;

(b) provide appropriate inspection services to supervise the application of the measures to be taken in pursuance of the Convention and provide these services with the resources necessary for the accomplishment of their task, or satisfy itself that appropriate inspection is carried out.

V. FINAL PROVISIONS

Article 36

This Convention revises the Safety Provisions (Building) Convention, 1937.

Article 37

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 38

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 39

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 40

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 41

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 42

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 43

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides-

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 39 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 44

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

КОНВЕНЦИЈА 167 КОНВЕНЦИЈА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ

Генерална конференција Међународне организације рада, сазвана у Женеви од стране Административног савета Међународног бироа рада, где се састала 1. јуна 1988. на свом седамдесет и петом заседању;

Имајући у виду одговарајуће међународне конвенције и препоруке, посебно; Конвенцију и Препоруку о прописима о безбедности (високоградња), 1937; Препоруку о сарадњи на спречавању несрећа (високоградња), 1937; Конвенцију и Препоруку о заштити од радијација, 1960; Конвенцију и Препоруку о заштити машина, 1963; Конвенцију и Препоруку о максималној тежини, 1967; Конвенцију и Препоруку о раку који настаје као последица услова рада у неким занимањима, 1974; Конвенцију и Препоруку о радној средини (загађење ваздуха, бука и вибрације), 1977; Конвенцију и Препоруку о безбедности и здрављу радника, 1981; Конвенцију и Препоруку о службама медицине рада, 1985; Конвенцију и Препоруку о азбесту, 1986 и списак професионалних обољења онакав какав је ревидиран 1980. и приложен Конвенцији о давањима у случајевима несрећа на раду и професионалних обољења, 1964.

Након одлуке да се усвоје разни предлози везани за безбедност и здравље у грађевинарству, питање које чини четврту тачку дневног реда заседања;

Након одлуке да ће ови предлози попримити облик међународне Конвенције, којом се ревидира Конвенција о прописима о безбедности (високоградња), 1937, усваја на дан 20. јуна 1988. године Конвенцију која ће се звати Конвенција о безбедности и здрављу у грађевинарству, 1988. (у даљем тексту: Конвенција).

I. ПОЉЕ ПРИМЕНЕ И ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 1.

1. Конвенција се примењује на све активности у грађевинарству, то јест на високоградњу, нискоградњу, монтажу и демонтажу, укључујући и сваки поступак, радњу или транспорт на грађевинском градилишту, од припреме терена до окончања пројекта.

2. Чланица која ратификује Конвенцију може, након консултације са најрепрезентативнијим заинтересованим организацијама послодаваца и

радника, тамо где оне постоје, да искључи из примене Конвенције или из неких њених одредби одређене гране привредне делатности или одређене послове у погледу којих се јављају посебни проблеми од извесног значаја, под условом да у њима буде осигурана безбедна и здрава радна средина.

3. Конвенција се примењује и на самосталне раднике које би као такве могло да одреди национално законодавство.

Члан 2.

У циљу Конвенције:

а) израз "грађевинарство" покрива:

i) високоградњу, укључујући и ископавања и градњу, промену структура, реновирање, поправку и одржавање (укључујући и рад на чишћењу и бојењу), као и рушење свих врста зграда или објеката;

ii) нискоградњу, укључујући и ископавања и градњу, промену структура, поправку, одржавање и рушење објеката као што су аеродроми, кејови, лучка постројења, унутрашњи водени путеви, бране, објекти за преграђивање водених токова и приобалног дела или за заштиту од бујица, путеви и аутопутеви, железнице, мостови, тунели, вијадукти и остали јавни објекти који служе за саобраћај, дренажу, сакупљање отпадних вода и дистрибуцију воде и енергије;

iii) монтажу и демонтажу зграда и монтажних објеката, као и израду монтажних елемената на грађевинском градилишту;

б) израз "грађевинско градилиште" означава свако градилиште на коме се одвија било који од радова или послова описаних у горе наведеном ставу а);

в) израз "радна средина" означава сва места на којима радници треба да се окупе или на која треба да оду због свог посла и која су стављена под контролу послодавца у смислу доле наведеног става е);

г) израз "радник" означава свако лице запослено у грађевинарству;

д) израз "послодавац" означава:

i) свако физичко или правно лице које запошљава једног или више радника на грађевинском градилишту и

ii) зависно од контекста, било главног предузимача, предузимача или подизвођача;

ђ) израз "надлежно лице" означава лице које поседује довољне квалификације као што су одговарајуће стручно образовање и знање, искуство и способност да безбедно извршава утврђене задатке. Надлежни органи могу да утврде одговарајуће критеријуме за одређивање ових лица и тачно утврђивање њихових задатака;

е) израз "скела" означава сваку привремену грађевинску конструкцију, непокретну, висећу или покретну, као и арматуру која је држи и служи као

постоље радницима и материјалима или омогућава да се приђе таквој грађевинској конструкцији, осим дизалица у смислу доле наведеног става ж);

ж) израз "дизалица" означава сваки непокретан или покретан уређај који служи да подиже или спушта људе или терете;

з) израз "помоћна опрема за дизање" означава сваки уређај помоћу којег се терет може учврстити за дизалицу, али који не чини саставни део дизалице или терета.

II. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 3.

Најрепрезентативније заинтересоване организације послодаваца и радника треба да буду консултоване по питању мера које треба да се предузму како би ступиле на снагу одредбе ове Конвенције.

Члан 4.

Свака чланица која ратификује Конвенцију мора да се обавезе да ће, на бази процене опасности које постоје у погледу безбедности и здравља, усвојити и задржати на снази законодавство које обезбеђује примену одредби садржаних у Конвенцији.

Члан 5.

1. Законодавство усвојено у складу с горе наведеним чланом 4. може да предвиди да ће се оно примењивати у пракси преко техничких стандарда или збирке практичних упутстава или путем других одговарајућих начина који су у складу са националним условима и праксом.

2. Ступањем на снагу члана 4. и горе наведеног става 1. свака чланица треба по свим прописима да води рачуна о стандардима које су у овој области усвојиле међународне организације признате у области стандардизације.

Члан 6.

Биће донете мере како би се обезбедила, према модалитетима које треба да утврди национално законодавство, сарадња између послодаваца и радника ради осигурања безбеднијих и здравијих услова рада на грађевинским градилиштима.

Члан 7.

Национално законодавство ће тачно назначити да послодавци и самостални радници морају да се придржавају мера које су прописане у области безбедности и здравља у радним срединама.

Члан 8.

1. Увек када два или више послодаваца истовремено започну радове на градилишту:

а) Главни предузимач, или свако друго лице или орган који врши стварну контролу или сноси главну одговорност за све што се ради на грађевинском градилишту, биће дужан да усклађује прописане мере у области безбедности и здравља и да обезбеди њихово поштовање уколико је то сагласно с националним законодавством.

б) Када главни предузимач или лице или орган који врши стварну контролу или сноси главну одговорност за све што се ради на грађевинском градилишту није на њему присутан, он мора да, уколико је то сагласно с националним законодавством, одреди лице или надлежни орган на лицу места који има ауторитета и неопходна средства да обезбеди, у њихово име, усклађивање и примену мера предвиђених у горе наведеном ставу а).

в) Сваки послодавац биће и даље одговоран за примену прописаних мера када је реч о радницима који су стављени под његову надлежност.

2. Увек када послодавци или самостални радници истовремено отпочну са радовима на градилишту, они ће морати да сарађују на примени прописаних безбедносних и здравствених мера, већ према томе како предвиђа национално законодавство.

Члан 9.

Лица одговорна за састављање и планирање грађевинског пројекта водиће рачуна о безбедности и здрављу грађевинских радника, у складу с националним законодавством и праксом.

Члан 10.

Национално законодавство мора да предвиди да у свим радним срединама, и у мери у којој радници врше контролу над материјалом и методама рада, они треба да имају право и дужност да допринесу безбедности на раду и да дају своје мишљење о начинима рада који су усвојени, уколико они могу да угрозе безбедност и здравље.

Члан 11.

Национално законодавство мора да предвиди обавезу радника да:

а) што тешње сарађују са својим послодавцем на примени мера прописаних у области безбедности и здравља;

б) разумно се старају о сопственој безбедности и сопственом здрављу, као и безбедности и здрављу других лица која могу бити угрожена својим деловањем или пропустима у раду;

в) користе средства која су им стављена на располагање и да лоше не користе оно што им је дато за њихову сопствену заштиту или за заштиту других лица;

г) неодложно укажу свом хијерархијски непосредно надређеном лицу и делегату радника који је задужен за безбедност, када га има, на сваку ситуацију која, по њиховом мишљењу, може да представља опасност и са којом нису кадри да се сами на одговарајући начин суоче;

д) поштују мере које су прописане у области безбедности и здравља.

Члан 12.

1. Национално законодавство треба да предвиди право сваког радника да се удаљи од опасности када има оправданих разлога да мисли да постоји непосредна и озбиљна опасност по његову безбедност или његово здравље и о томе треба одмах да обавести свог претпостављеног.

2. У присуству непосредне опасности по безбедност радника, послодавац треба да предузме неодложне мере како би зауставио рад и према случају, да приступи евакуацији.

III. ПРЕВЕНТИВНЕ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

Члан 13.

БЕЗБЕДНОСТ У РАДНОЈ СРЕДИНИ

1. Све одговарајуће мере предострожности треба да буду донете како би све радне средине биле безбедне и лишене опасности по безбедност и здравље радника.

2. Морају се установити, одржавати и навести, где је то прикладно, безбедни начини да се стигне до радних средина и изађе из њих.

3. Све одговарајуће мере предострожности треба да буду донете како би се лица, која се налазе на градилишту или у њиховој близини, заштитила од свих опасности које ово градилиште може да представља.

Члан 14.

СКЕЛЕ И ЛЕСТВЕ

1. Када посао не може потпуно безбедно да се обавља на земљи или са земље или од дела зграде или неког другог сталног објекта, треба да се постави и одржава одговарајућа и безбедна скела или треба да се набави свако друго средство које одговара истим захтевима.

2. У одсуству других безбедних прилаза превисоко уздигнутим радним местима, треба да се набаве одговарајуће и квалитетне лестве. Оне треба да буду прикладно подешене како би се предупредио сваки ненамеран покрет.

3. Све скеле и све лестве морају да буду направљене и коришћене у складу с националним законодавством.

4. Скеле треба да буду надгледане од стране надлежног лица, у случајевима и времену које прописује национално законодавство.

Члан 15.

ДИЗАЛИЦЕ И ПОМОЋНА ОПРЕМА ЗА ДИЗАЊЕ

1. Свака дизалица и свака помоћна опрема за дизање укључујући и њене саставне елементе, спојке, анкерована и ослонце треба да буду:

а) добро осмишљене и прављене од квалитетних материјала и да буду довољно отпорне за сврху за коју се користе;

б) правилно смештене и коришћене;

в) одржаване тако да могу добро да функционишу;

г) провераване и подвргнуте пробама од стране надлежног лица у временским размацама и у случајевима које прописује национално законодавство, а резултати ових провера и проба ће бити забележени;

д) покретане од стране радника који су прошли кроз одговарајућу стручну обуку, у складу с националним законодавством.

2. Дизалица треба да се пење, спушта или да превози лица само ако је саграђена, постављена и коришћена у ту сврху у складу с националним законодавством или ако није такав случај, у суочавању са стањем хитности и предупредивању опасности од озбиљног озлеђивања или несреће са кобним последицама, када дизалица може да се потпуно безбедно користи у ту сврху.

Члан 16.

ТРАНСПОРТНА ОПРЕМА, СПРАВЕ ЗА ЗЕМЉАНЕ РАДОВЕ И УТОВАР И ИСТОВАР МАТЕРИЈАЛА

1. Сва возила и справе за земљане радове и утовар и истовар материјала, треба да буду:

а) добро осмишљени и прављени водећи рачуна, у мери у којој је то могуће, о принципима ергономије;

б) одржавани тако да могу добро да функционишу;

в) исправно коришћени;

г) покретани од стране радника који су прошли кроз одговарајуће стручно оспособљавање, у складу с националним законодавством.

2. На свим грађевинским градилиштима на којима се користе возила, као и справе за земљане радове или утовар и истовар материјала, треба да се:

а) поставе одговарајући и безбедни прилази за њих;

б) организује и надгледа кретање тако да се гарантује њихово безбедно коришћење.

Члан 17.

УРЕЂАЈИ, МАШИНЕ, ОПРЕМА И РУЧНИ АЛАТ

1. Уређаји, машине и опрема, укључујући и ручни алат који се покреће са или без мотора, треба да буду:

а) добро осмишљени и прављени водећи рачуна, у мери у којој је то могуће, о принципима ергономије;

б) одржавани тако да могу добро да функционишу;

в) коришћени искључиво за радове за које су осмишљени, осим ако је њихова употреба у друге сврхе од оних за које су првобитно били предвиђени подлегла комплетној процени надлежног лица које је закључило да је ова употреба безопасна;

г) покретани од стране радника који су прошли кроз одговарајућу стручну обуку.

2. Одговарајућа упутства ради безбедне употребе, у одговарајућим случајевима, треба да буду достављена од стране произвођача или послодаваца и да буду састављена тако да их разумеју корисници.

3. Уређаји и апарати под притиском морају да буду проверени и испробани од стране надлежног лица, у случајевима и временским размацама које прописује национално законодавство.

Члан 18.

РАДОВИ НА ВИСИНИ, УКЉУЧУЈУЋИ И РАДОВЕ НА КРОВУ

1. Тамо где је то потребно да би се избегла опасност или када висина или нагиб објекта прелази вредности утврђене националним законодавством, треба да се предузму превентивне мере како би се спречио пад радника, алата или других предмета или материјала.

2. Када радници треба да раде на, или у близини крова или сваке друге површине од непостојаног материјала кроз који може да се пропадне, треба да се предузму превентивне мере како би се спречило да, из непажње, ходају по површини од непостојаног материјала или кроз њега пропадну.

Члан 19.

ЈАМЕ, БУНАРИ, НАСИПИ, ПОДЗЕМНИ РАДОВИ И ТУНЕЛИ

У јами, бунару, насипу, раду под земљом или тунелу, морају се предузети одговарајуће мере предострожности:

а) путем одговарајућег подупирача или на неки други начин како би се отклониле опасности којима би радници могли да буду изложени у случају да се земља, стене или други материјали сруше или одроне;

б) како би се отклониле опасности везане за пад лица, материјала или предмета или провалу воде у јами, бунару, насипу, за време рада под земљом или тунелу;

в) како би се обезбедила довољна вентилација на свим радним местима тако да може да се дише и да се на нивоима који нису опасни или штетни по здравље задрже дим, гас, испарења, прашина или друге нечистоће, у границама које утврђује национално законодавство;

г) како би се обезбедило радницима да се склоне на сигурно место у случају пожара или провале воде или материјала;

д) како би се избегло да радници буду изложени могућим опасностима под земљом, као последице, пре свега, кретања флуида или присуства гасних џепова и то путем предузимања одговарајућих истраживања како би се они локализовали.

Члан 20.

ЗАГАТИ И КЕСОНИ

1. Сви загати и кесони треба да буду:

а) добро саграђени, од одговарајућих и чврстих материјала и довољно отпорни;

б) одговарајуће опремљени како би радници могли да се склоне у случају провале воде или материјала.

2. Изградња, постављање, мењање или демонтажа загата или кесона треба да се обављају само под непосредним надзором надлежног лица.

3. Сви загати и сви кесони треба да буду надгледани од стране надлежног лица у прописаним временским размацама.

Члан 21.

РАД У УСЛОВИМА САБИЈЕНОГ ВАЗДУХА

1. Рад у условима сабијеног ваздуха треба да се обавља само сходно одредбама садржаним у националном законодавству.

2. Рад у условима сабијеног ваздуха обављају само радници чија је физичка способност за тај рад утврђена лекарским прегледом и у присуству лица надлежног да надгледа одвијање радова.

Члан 22.

ГРАЂЕВИНСКЕ КОНСТРУКЦИЈЕ И ОПЛАТЕ

1. Грађевинске конструкције и елементи грађевинске конструкције, оплате, привремени држачи и подупирачи треба да се монтирају само под надзором надлежног лица.

2. Одговарајуће мере предострожности треба да буду предузете како би се радници заштитили од опасности које подразумевају непостојаност или привремена нестабилност грађевинског објекта.

3. Оплате, привремени држачи и подупирачи треба да буду осмишљени, саграђени и одржавани тако да могу без опасности да подносе све терете који могу да им буду наметнути.

Члан 23.

РАД ИЗНАД ВОДЕНЕ ПОВРШИНЕ

1. Ако се рад обавља изнад или у непосредној близини водене површине, треба да се предузму одговарајуће мере:

- а) како би се спречило да радници падну у воду;
- б) како би се приступило спасавању радника који се нађу у опасности да се утопе;
- в) како би се обезбедила безбедна и довољна превозна средства.

Члан 24.

РАДОВИ НА РУШЕЊУ

Када рушење зграде или објекта може да представља опасност по раднике и људе:

а) мере предострожности, одговарајуће методе и поступци, укључујући и чишћење отпадака или остатака, треба да буду предузете у складу с националним законодавством;

б) радови треба да буду планирани и започети само под надзором овлашћеног лица.

Члан 25.

РАСВЕТА

Довољна расвета и одговарајуће осветљење које укључује, у случају потребе, покретне изворе светлости, треба да буде обезбеђено на сваком радном месту, као и на сваком другом месту на грађевинском градилишту кроз које постоји могућност да радник мора да прође.

Члан 26.

ЕЛЕКТРИКА

1. Сва електрична опрема и инсталације треба да буду прављене, монтиране и одржаване од стране надлежног лица и коришћене тако да спречавају сваку опасност.

2. Пре него што започну грађевински радови и за време њиховог трајања треба да се предузму одговарајуће мере како би се проверило да ли се кабл или електрични апарат под притиском налази изнад или испод грађевинског градилишта или на њему и спречи свака опасност којој би због његовог присуства могли да буду изложени радници.

3. Постављање и одржавање каблова и електричних апарата на грађевинским градилиштима треба да одговарају техничким стандардима и прописима који се примењују на националном нивоу.

Члан 27.

ЕКСПЛОЗИВИ

Експлозиви треба да буду ускладиштени, транспортовани, руковани или коришћени само:

- а) под условима које прописује национално законодавство;

б) од стране надлежног лица које треба да предузме све неопходне мере како би се спречило да радници или друга лица буду изложени опасности од повређивања.

Члан 28.

ОПАСНОСТИ ПО ЗДРАВЉЕ

1. Када радник може да буде изложен хемијској, физичкој или биолошкој опасности у мери да његово здравље може да буде угрожено, морају се предузети превентивне мере како би се спречило излагање таквој опасности.

2. Да би се спречило излагање опасности из горе наведеног става 1:

а) опасне супстанце треба да буде замењене безопасним или мање опасним супстанцама увек када је то могуће, или

б) техничке мере треба да буду примењене на машини, уређају, опреми или поступку, или

в) ако није могуће придржавати се одредаба из горе наведених ставова а) или б), треба да се предузму друге ефикасне мере, као што је коришћење индивидуалне заштитне опреме и заштитне одеће.

3. Ако радници треба да уђу у простор чији ваздух може да садржи отровну или штетну супстанцу или у коме нема довољно кисеоника или је лако запаљив, морају се предузети одговарајуће мере како би се спречила свака опасност.

4. Отпаци не треба да буду уништавани на грађевинском градилишту или да са њега буду уклањани на начин који прети да буде штетан по здравље.

Члан 29.

МЕРЕ ПРЕДОСТРОЖНОСТИ ПРОТИВ ПОЖАРА

1. Послодавац треба да предузме све одговарајуће мере како би се:

а) избегла опасност од пожара;

б) брзо и ефикасно сузбијао сваки пожар;

в) обезбедила брза и безбедна евакуација људи.

2. Морају се обезбедити довољна и одговарајућа средства за складиштење течности, чврстих тела и запаљивих гасова.

Члан 30.

ОПРЕМА ЗА ИНДИВИДУАЛНУ ЗАШТИТУ И ЗАШТИТНА ОДЕЋА

1. Тамо где није могуће да се у довољној мери, другим средствима, радници заштите од несрећа или угрожавања здравља, укључујући и изложеност неповољним условима, послодавци морају бесплатно да обезбеде индивидуалну заштитну опрему и одговарајућу заштитну одећу, водећи рачуна

о природи посла и опасностима, већ према томе шта је прописано у националном законодавству.

2. Послодавац треба да раднике снабде одговарајућим упутствима везаним за коришћење индивидуалне заштитне опреме и да се увери да је они правилно користе.

3. Заштитна опрема и заштитна одећа треба да одговарају стандардима које је утврдио надлежни орган водећи рачуна, што је могуће више, о принципима ергономије.

4. Радници морају да буду у обавези да исправно користе индивидуалну заштитну опрему и заштитну одећу која им је стављена на располагање и да се о њој брину.

Члан 31.

ПРВА ПОМОЋ

Послодавац мора да има обавезу да се увери да се прва помоћ, укључујући и особље које је стручно обучено у ове сврхе, може да пружи у сваком тренутку. Треба да буду предузете мере како би се обезбедила евакуација, ради лекарске неге, угрожених и радника који су се изненада разболели.

Члан 32.

УДОБНОСТ

1. Треба да има довољно воде за пиће на лицу места или у близини грађевинског градилишта.

2. Према броју радника и трајању радова, треба да постоје на лицу места или у близини грађевинског градилишта следеће просторије:

а) санитарне просторије и чесме;

б) просторије у којима радници могу да се пресвуку, осуше и одложе своју одећу;

в) просторије у којима радници могу да узимају своје оброке и да се склопе у случају прекида рада због невремена.

Члан 33.

ИНФОРМИСАЊЕ И СТРУЧНА ОБУКА

Радници морају да буду у довољној и одговарајућој мери:

а) информисани о могућим опасностима од несрећа или угрожавања здравља којима могу да буду изложени у својој радној средини;

б) обавештени о средствима која су им стављена на располагање како би спречили или савладали ове опасности и од њих се заштитили и да за то буду стручно обучени.

Члан 34.

ПРИЈАВЉИВАЊЕ НЕСРЕЋА И БОЛЕСТИ

Национално законодавство треба да предвиди да се, у прописаном року, надлежном органу пријаве несреће и професионална обољења.

IV. ПРИМЕНА

Члан 35.

Свака Чланица треба да:

а) предузме све неопходне мере, пре свега одговарајуће санкције и казнене мере, како би се обезбедила стварна примена одредаба ове Конвенције;

б) установи одговарајуће инспекцијске службе за надгледање примене мера које треба да се предузму у складу с одредбама ове Конвенције и да опреми ове службе средствима неопходним за извршавање њиховог задатка или да се увери да је одговарајућа контрола извршена.

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.

Овом Конвенцијом ревидира се Конвенција о прописима о безбедности (високоградња), 1937.

Члан 37.

Формалне ратификације ове Конвенције биће достављене Генералном директору Међународног бироа рада који ће их регистровати.

Члан 38.

1. Овом Конвенцијом биће везане само чланице Међународне организације рада чију је ратификацију регистровао Генерални директор.

2. Она ће ступити на снагу дванаест месеци пошто Генерални директор буде регистровао ратификације две чланице.

3. Након тога, ова Конвенција ће ступити на снагу за сваку чланицу дванаест месеци од дана регистравања њене ратификације.

Члан 39.

1. Свака чланица која је ратификовала ову Конвенцију може да је откаже по истеку временског периода од десет година од дана првобитног ступања на снагу Конвенције путем акта достављеног Генералном директору Међународног бироа рада који ју је регистровао. Отказивање ће ступити на снагу само годину дана после његове регистрације.

2. Свака чланица која је ратификовала ову Конвенцију а која, годину дана од истека периода од десет година наведеног у претходном ставу, не искористи могућност отказивања која је предвиђена овим чланом биће везана

за нов период од десет година, а затим ће моћи да откаже ову Конвенцију после истека сваког периода од десет година, под условима које предвиђа овај члан.

Члан 40.

1. Генерални директор Међународног бироа рада нотификоваће свим чланицама Међународне организације рада регистрацију свих ратификација и отказивања која му буду доставиле чланице Организације.

2. Нотификујући чланицама Организације регистрацију друге ратификације која му буде била достављена, Генерални директор скренуће пажњу чланицама Организације на датум ступања на снагу ове Конвенције.

Члан 41.

Генерални директор Међународног бироа рада доставиће Генералном секретару Уједињених Нација, ради регистрације, а у складу с чланом 102 Повеље Уједињених Нација, сва обавештења у погледу свих ратификација и свих аката о отказивању које буде регистровао у складу с претходним члановима.

Члан 42.

Увек када буде сматрао неопходним, административни савет Међународног бироа рада поднеће Генералној конференцији извештај о примени ове Конвенције и размотриће потребу уношења у дневни ред Конференције питања њене потпуне или делимичне ревизије.

Члан 43.

1. У случају да Конференција усвоји нову Конвенцију којом се у потпуности или делимично ревидира ова Конвенција и уколико нова Конвенција не налаже другачије:

а) ратификација од стране једног члана Конвенције о ревизији садашње с пуним правом би имала за последицу, без обзира на горе наведени члан 39, неодложно отказивање ове Конвенције, под условом да је нова Конвенција, којом се ревидира садашња, ступила на снагу;

б) од дана ступања на снагу нове Конвенције којом се ревидира садашња, ова Конвенција би престала да буде отворена за ратификацију чланица.

2. Ова Конвенција би у сваком случају остала на снази по свом облику и садржини за чланице које је буду ратификовале, а не буду ратификовале Конвенцију којом се она ревидира.

Члан 44.

Француска и енглеска верзија текста ове Конвенције су подједнако важеће.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.